

[Undervisningsministeren.]

som pædagoger fra handelsskoler, tekniske skoler, folkeskolen, gymnasiet og HF har udført et stort og godt arbejde ved tilrettelæggelsen.

Det kommissorium og den arbejdsform, som udvalget har haft, har været medvirkende til, at forslagene har været drøftet rundt om i landet og naturligvis også inden for de politiske partier.

I betragtning af den alder, som vor nuværende lærlingeuddannelse har, og med de traditioner — og mange gode traditioner, vil jeg gerne betone — som knytter sig til den nuværende faglige oplæring af de unge, finder jeg det af største betydning, at fagenes repræsentanter ikke alene i høj grad har været med i selve arbejdet, men også har deltaget i de mange diskussioner om uddannelsessystemet og uddannelsens indhold.

Det er mit indtryk, at erhvervslivet her som på mange andre områder har indset nødvendigheden af, at der gennemføres en uddannelsesreform.

Der er midlertid grund til at fremhæve, at der sideløbende med arbejdet om forsøgsuddannelserne er gennemført betydelige forbedringer af den nuværende lærlingeuddannelse, såvel fagligt som pædagogisk, ligesom der er sket en betydelig udbygning af skolerne og deres værksteder og laboratorier.

Om udbygningstakten vil jeg gerne fremhæve følgende:

Som nævnt fremgår det af folketingets beslutning af 30 maj 1969, at fra og med 1975 skal der efter det 9. skoleår være adgang til bl. a. at påbegynde en bred faglig grunduddannelse, og udvalget har foreslået en gradvis stigning i tilgangen til forsøgsuddannelserne, således at fuld udbygning kan være gennemført i 1976.

Det er hensigten, at såvel de unge som den enkelte arbejdsgiver skal kunne vælge mellem den nuværende lærlingeuddannelse og den nye forsøgsuddannelse. Hvordan udviklingen vil forløbe her, kan være vanskeligt at forudse og vil muligvis blive noget forskelligt inden for de forskellige fag.

Det er dog tvivlsomt, om tilgangen til den nuværende lærlingeuddannelse helt vil ophøre til det tidspunkt, og det vil i al fald rent praktisk blive meget vanskeligt at forberede en fuldstændig overgang til den nye uddannelse på så kort tid. Der er her grund til at fremhæve bl. a. de krav, der stilles til lærerne, og som i et ret stort omfang forudsætter gennemførelsen af en række kurser.

Udbygningstakten er derfor efter forslaget noget langsommere og sigter på at nå fuld udbygning i 1978-79 med en tilgang på godt 30.000 uddannelsessøgende.

Efter lovforslagets § 11 afholdes driftsudgifterne ved undervisning på skole af staten. Under hensyn til, at det drejer sig om forsøg, og at det forudsættes, at der sker en gradvis udbygning af forsøgene, har jeg således fundet det rigtigt at foreslå, at staten afholder driftsudgifterne fuldt ud i forsøgsperioden og stiller udstyr og inventar til rådighed.

Denne opfattelse er i overensstemmelse med et mindretal i lovudvalget, der omfatter repræsentanterne for arbejdsmarkedet.

Af forslaget fremgår de merudgifter, som forsøgsundervisningen forventes at ville medføre til og med 1975-76, samt de anslåede udgifter i 1978-79.

Efter de beregninger, der er foretaget, vil overgang til den nye uddannelse medføre ret betydelige samlede omkostninger til drift og anlæg af skolerne.

Man må imidlertid her være opmærksom på, at der er tale om et meget stort antal unge, der gennemgår en faglig uddannelse, ligesom jeg finder grund til at fremhæve, at der i forhold til andre unge hidtil er ydet væsentligt mindre fra samfundets side til de grupper, der gennemgår faglig uddannelse, eller som går ud i erhvervslivet som ikke-faglærte.

Såfremt der ikke snarest sker væsentlige forbedringer af disse unges uddannelse, vil kløften mellem dem og den gruppe af unge, der får en stadig bedre boglig uddannelse, blive yderligere uddybet.

Bl. a. for at opnå en realistisk baggrund for vurderingen af forsøgene er det vigtigt,